

Alexander Vestergren som tøffing, straffedømt for å ha banket opp og pissa på en utviklingshemmet, blir intervjuet av forskeren (Harald Ottesen Nødtvedt).

Begge foto: Marianne Lystrup

Smertefulle dilemmaer

■ Anmeldt av
Marianne Lystrup, Harstad
marianne.lystrup@vl.no 22 310 436

Etiske dilemmaer ble nærgående under urframføringen av *De selektive*.

Publikum ble nøyaktig talt opp før forestillingen begynte. Eller i begynnelsen av forestillingen? Dette er slikt teater som er litt løst i kanten. Publikum og skuespillere kommer omtrent samtidig, og har ingen klar begynnelsen. Et apropos til diskusjonen om når livet begynner?

Avstemninger. Vi ble i alle fall talt. Siden skjønte vi hvorfor. Ut i forestillingen ble det nemlig holdt avstemninger. Programmet rommet et nei-ark og et ja-ark, og vi ble bedt om å ta rollen som abortnemnd et par ganger. Skal vi tillate/anbefale abort på fostre med «avvik»? Og hva er et «avvik»? Hva med kjønn, er det abortgrunn? Slik rykket de konkrete utfordringene vi fikk presentert på scenen, oss tett

TEATER

HARSTAD KULTURHUS, Lillesalen
Festspillene i Nord-Norge/
Teaterterminalen

De selektive

Urpremiere
Manus, regi, konsept og scenografi: Mari Sofie Andreassen
Med Line Stokland Røthing, Alexander Vestergren, Haakon Mustafa A Smestad og Harald Ottesen Nødtvedt.
Musikk: Simon Dai

Lekent, teatersportslig om vanskelige tema.

innpå livet. Litt for tett, kanskje. Ikke alle greide å stemme. Og da vi mot slutten ble bedt om å svare ja eller nei på spørsmålet: Vet du hvor du står i debatten? svarte 22 prosent nei.

Slynges. Uansett om man vet hvor man står, eller ikke, vil jeg tro at denne forestillingen har mye å gi. Kanskje særlig til de som vet hvor de står. For noe av det som fascinerer med dette stykket, er Mari Sofie Andreassens evne til å framstille alle posisjonene som forståelige.

De fire skuespillerne, som tilhører det eksperimentelle miljøet Teaterterminalen i Ber-

Publikum blir trukket rett inn i debatten, og må stemme over dilemmaene under veis.

gen, er på scenen hele tiden, og veksler mellom ulike roller. Snart er en lege, så abortsøkende kvinne, politiker, far til et utviklingshemmet barn, prest, forsker, aktivist, ungdom som er straffedømt for å ha banket opp og pissa på en funksjonshemmet... vi slynges fra perspektiv til perspektiv. Det blir et strev for den som alltid er enig med siste taler, og det kan fort være mange, for ingen av posisjonene karikerer. Vi forstår rett og slett at det går an å mene det de sier. På denne måten kan dette teaterstykket vise seg å få stor betydning hvis det får mulighet til å bli spilt mange ganger.

For nettopp på dette feltet, der frontene er så steile, og dilemmaene så mange, er det behov for en isbryter som kan bringe tankene og samtalen inn på et nytt spor.

Meningsløsheten. Er den da helt retningsløs, denne forestillingen? Nei, det kan man ikke si. Men den bæres av kunstens åpenhet. Bare det faktum at den er laget, er et signal om at status quo ikke er godt nok. Den avslører meningsløsheten i noen av meningene på dette feltet. Og den krevende situasjonen for eksempel sykehuspresten (Håkon Mustafa A. Smestad) kommer i,

når han har samtale med foreldre som har tatt abort. Er det et liv de har tatt? Og hvis ikke, hvorfor skal det begraves?

Morsom er forestillingen også, til tross for at den er spekket med ytringer om et vanskelig tema. Skuespillerne veksler mellom rollene sine for åpen scene. Det skaper et lekent, teatersportslig preg, og inviterer også publikum til å være med på tanken om at det går an å sette seg inn i en annens situasjon og se sakene derfra. Eiegod er Harald Ottesen Nødtvedt der han sitter i godstolen og betror oss hvordan det faktisk er å ha en funksjonshemmet sønn. Og vi smiler et litt krøllete smil, når vi ser Line Stokland Røthing jobbe frenetisk på step'en etter aborten hun har vært gjennom.

Hjerteslag. Og så er det musikken – som også skapes på scenen. Inntrykksfull, slik også hjerteslagene som sniker seg innpå oss ut fra høyttalerne når det er mest ubehagelig.

Denne urpremieren er en stor seier for Mari Sofie Andreassen. Hun satset modig da hun gikk inn i dette etiske minefeltet med ambisjon om å lage teater, og vant.